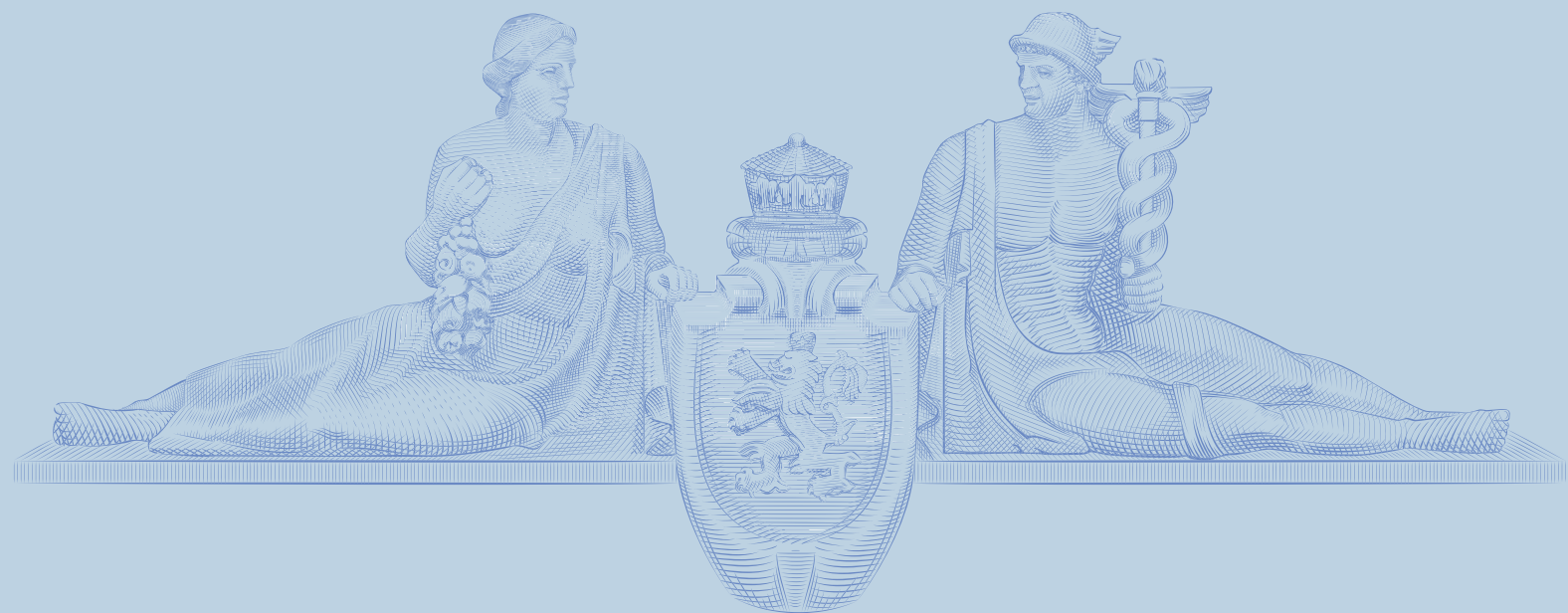

ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И АКЦЕНТИ

ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ НА БНБ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ВЪНШНИ РИСКОВЕ ЗА БАНКОВАТА СИСТЕМА В БЪЛГАРИЯ

(ИЗВАДКА ОТ „ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД“,
БРОЙ 2/2015 Г.)

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Предпазни мерки на БНБ за противодействие на външни рискове за банковата система в България

БНБ регулира и осъществява надзор върху дейността на кредитните институции в България с оглед поддържане стабилността на банковата система и защита интересите на вложителите. В изпълнение на тази своя функция БНБ наблюдава потенциалните източници и канали за поява, пренасяне или разпространение на рискове, произтичащи от вътрешната или външната среда, засягащи банковата система или отделни кредитни институции, като предприема мерки за противодействие на такива рискове.

Банковата система в България се характеризира с доминиращо присъствие на чуждестранни банки чрез дъщерни поделения или клонове и затова те представляват важен канал за пренасяне на потенциални рискове от страните на произход на тези банки към България. Ето защо в изпълнение на възложения по закон мандат и в рамките на своите правомощия БНБ наблюдава отношенията и операциите на поделенията и клоновете на чуждестранните банки с техните акционери и с лица от съответната банкова група, като предприема предпазни мерки за противодействие на потенциални външни рискове.

Следвайки тази политика, още при първата спасителна програма за Гърция (през май 2010 г.) БНБ изиска от банките в България с гръцко акционерно участие да прилагат по-консервативна политика по отношение на пласменти към групата, да разработват програми за намаляване на експозициите и да забранят нови инвестиции в ценни книжа, издадени или гарантирани от гръцката държава. Мерките включваха и изискването за поддържане допълнително на минимални показатели за касова и обща ликвидност над изискваните за останалите кредитни институции. Освен това от тези банки бе изисквано да приложат планове за намаляване на зависимостта си от привлечени средства, предоставени от компанията майка или от лица от групата. Тези мерки бяха част от общата рамка на строги изисквания към всички кредитни институции в страната, сред които: запазване на капиталовите буфери, поддържане на висока ликвидност и неразпределяне на печалбата чрез дивиденди.

Дълговата криза в еврозоната през 2012 г. и втората спасителна програма за Гърция наложиха необходимостта от засилване на съществуващите и въвеждане на нови мерки на БНБ, включващи:

- повишени изисквания за ликвидност и капитал по отношение на всички кредитни институции;
- изисквания към банките в България с гръцко акционерно участие да постигнат оперативна независимост в своята дейност на територията на България;
- изисквания към банките в България с гръцко акционерно участие да осигурят самостоятелно управление на своята ликвидност, което да бъде независимо от решенията в групата. Освен това на тези банки бе препоръчано да понижат балансовата си нетна позиция (активи минус задължения) към банката майка и към лицата от групата.

Изискването за оперативна независимост на една банка в България от компанията майка включва: гарантиране самостоятелност на информационните системи; изискване всички платежни операции да преминават през платежни системи в България, които са независими от банката майка или от властите в Гърция, както и независимост на изнесените пунктове за плащане (АТМ и ПОС терминали).

През януари 2015 г., преди провеждането на парламентарните избори в Гърция, на банките в България с гръцко акционерно участие бе разпоредено:

- да не извършват пласменти към лица от групата и в кратки срокове да предприемат действия за свеждане размера на предоставяните на лица от групата средства до минимално необходимите за всекидневно извършване на обичайни разплащателни операции;
- да прекратят операциите на ниво група, които могат да застрашат контрола върху ликвидните ресурси на местно ниво в случай на хипотеза за финансова криза в Гърция;
- да разработят планове за реакция при потенциален ликвиден натиск с отчитане на хипотеза за неблагоприятно развитие на събитията в Гърция;
- да нямат инвестиции в гръцки държавни ценни книжа.

Съобразно съществуващата надзорна практика в ЕС БНБ е информирала за тези мерки Единния надзорен механизъм, който от ноември 2014 г. е надзорният орган по произход за поделенията и клоновете на банки от страни от еврозоната, които оперират в България.

Въвеждането и прилагането на описаните по-горе мерки предотвратява пренасянето отвън и разпространението на рискове, произтичащи от международната среда, към банковата система и банките в България, включително банките с гръцко акционерно участие, и допринася за съхранението на техните капиталови буфери и ликвидна позиция.

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ, РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ